

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC THƯƠNG MẠI**

TÔ THANH HƯƠNG

**PHÁT TRIỂN TÍN DỤNG TIÊU DÙNG
CỦA CÁC CÔNG TY TÀI CHÍNH TRỰC THUỘC
NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI Ở VIỆT NAM**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ

HÀ NỘI, NĂM 2020

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC THƯƠNG MẠI**

TÔ THANH HƯƠNG

**PHÁT TRIỂN TÍN DỤNG TIÊU DÙNG
CỦA CÁC CÔNG TY TÀI CHÍNH TRỰC THUỘC
NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI Ở VIỆT NAM**

Chuyên ngành: KINH DOANH THƯƠNG MẠI

Mã số: 934.01.21

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học:

- 1. GS.TS. ĐINH VĂN SƠN**
- 2. PGS.TS. LÊ THỊ KIM NHUNG**

HÀ NỘI, NĂM 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Luận án Tiến sĩ “*Phát triển tín dụng tiêu dùng của các công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại ở Việt Nam*” là công trình nghiên cứu độc lập của riêng tôi. Các số liệu trong Luận án trung thực và có nguồn gốc rõ ràng. Kết quả nêu trong Luận án chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Hà Nội, ngày tháng 09 năm 2020

Tác giả luận án

Tô Thanh Hương

LỜI CẢM ƠN

Trước hết, tôi xin chân thành cảm ơn GS,TS. Đinh Văn Sơn và PGS,TS. Lê Thị Kim Nhung đã dành rất nhiều thời gian và tâm huyết hướng dẫn để tôi có thể hoàn thành Luận án.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ tận tình của các Thầy, Cô giáo trong trường Đại học Thương mại trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành Luận án Tiến sĩ.

Cuối cùng, tôi xin chân thành cảm ơn gia đình, bạn bè và đồng nghiệp đã luôn ủng hộ và giúp đỡ tôi trong suốt thời gian học tập và nghiên cứu.

Tôi xin trân trọng cảm ơn!

Hà Nội, ngày tháng năm 2020

Tác giả luận án

Tô Thanh Hương

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG	vii
DANH MỤC HÌNH VẼ.....	viii
PHẦN MỞ ĐẦU	1
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	8
1.1. Tổng quan các công trình nghiên cứu liên quan đến đề tài luận án.....	8
1.1.1. Các nghiên cứu về tín dụng tiêu dùng.....	8
1.1.2. Các nghiên cứu về phát triển tín dụng tiêu dùng.....	10
1.1.3. Kết luận rút ra từ tổng quan tình hình nghiên cứu	19
1.2. Phương pháp nghiên cứu đề tài luận án.....	21
1.2.1. Quy trình nghiên cứu.....	21
1.2.2. Phương pháp thu thập dữ liệu.....	21
1.2.3. Phương pháp tổng hợp và xử lý thông tin.....	24
Tóm tắt chương 1.....	24
CHƯƠNG 2: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN TÍN DỤNG TIÊU DÙNG CỦA CÁC CÔNG TY TÀI CHÍNH TRỰC THUỘC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI.....	25
2.1. Tín dụng tiêu dùng của các công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại	25
2.1.1. Công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại, phân loại và các hoạt động chủ yếu.....	25
2.1.2. Tín dụng tiêu dùng của các công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại	29
2.1.3. Phân loại tín dụng tiêu dùng của các công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại.....	35
2.1.4. Vai trò của hoạt động tín dụng tiêu dùng của các công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại	38
2.2. Phát triển tín dụng tiêu dùng của các công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại.....	40

2.1.1. Quan niệm về phát triển tín dụng tiêu dùng của công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại	40
2.1.2. Nội dung phát triển tín dụng tiêu dùng của các công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại	41
2.1.3. Chỉ tiêu đánh giá mức độ phát triển tín dụng tiêu dùng của công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại	49
2.1.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến mức độ phát triển tín dụng tiêu dùng của công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại	52
2.3. Kinh nghiệm quốc tế về phát triển tín dụng tiêu dùng và bài học rút ra cho Việt Nam.....	61
2.3.1. Kinh nghiệm quốc tế về phát triển tín dụng tiêu dùng	61
2.3.2. Bài học rút ra cho Việt Nam.....	65
Tóm tắt chương 2.....	67
CHƯƠNG 3: THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN TÍN DỤNG TIÊU DÙNG CỦA CÁC CÔNG TY TÀI CHÍNH TRỰC THUỘC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI Ở VIỆT NAM.....	68
3.1. Tổng quan về các công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại ở Việt Nam...68	
3.1.1. Quá trình thành lập và phát triển của các công ty tài chính ở Việt Nam	68
3.1.2. Mô hình tổ chức quản lý của các công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại.....	70
3.2. Thực trạng phát triển tín dụng tiêu dùng của các công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại ở Việt Nam	72
3.2.1. Thực trạng triển khai các phương thức phát triển TDTD của các công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại	72
3.2.2. Thực trạng quản lý chất lượng TDTD của các công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại ở Việt Nam	85
3.2.3. Kết quả phát triển tín dụng tiêu dùng của các công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại ở Việt Nam	91
3.3. Đánh giá thực trạng phát triển tín dụng tiêu dùng của các công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại ở Việt Nam.....	97
3.3.1. Những kết quả đạt được và nguyên nhân	97
3.3.2. Những hạn chế và nguyên nhân	104
Tóm tắt chương 3.....	117

CHƯƠNG 4: GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN TÍN DỤNG TIÊU DÙNG CỦA CÁC CÔNG TY TÀI CHÍNH TRỰC THUỘC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI Ở VIỆT NAM.....	119
4.1. Định hướng phát triển tín dụng tiêu dùng của các công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại ở Việt Nam	119
4.1.1. Phân tích SWOT của các công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại trong phát triển tín dụng tiêu dùng giai đoạn 2020-2025	119
4.1.2. Dự báo xu hướng phát triển CTTC trực thuộc NHTM ở Việt Nam giai đoạn 2020-2025 và định hướng phát triển TDTD của các CTTC trực thuộc	127
4.2. Giải pháp phát triển tín dụng tiêu dùng của các công ty tài chính trực thuộc ngân hàng thương mại ở Việt Nam.....	130
4.2.1. Nhóm giải pháp chuyển dịch kinh doanh số	130
4.2.2. Nhóm giải pháp hoàn thiện năng lực quản lý chất lượng TDTD.....	139
4.2.3. Nhóm giải pháp bảo vệ uy tín và thương hiệu của CTTC trực thuộc và NHTM	147
4.3. Một số kiến nghị.....	151
4.3.1. Hoàn thiện hệ thống pháp lý về cho vay và đi vay có trách nhiệm.....	151
4.3.2. Điều hành cơ chế tăng trưởng tín dụng tiêu dùng có điều kiện	151
4.3.3. Triển khai dữ liệu lớn trong Chính phủ điện tử.....	152
Tóm tắt chương 4.....	153
KẾT LUẬN	155
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CÔNG BỐ KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU CỦA ĐỀ TÀI LUẬN ÁN	157
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	158
PHỤ LỤC 01: PHIẾU KHẢO SÁT Ý KIẾN KHÁCH HÀNG CỦA CÔNG TY TÀI CHÍNH TRỰC THUỘC NHTM.....	164
PHỤ LỤC 02: TỔNG HỢP KẾT QUẢ KHẢO SÁT KHÁCH HÀNG CÁ NHÂN CỦA CÔNG TY TÀI CHÍNH TRỰC THUỘC NHTM	167
PHỤ LỤC 03: BỘ CÂU HỎI PHÒNG VẤN CÁN BỘ CHUYÊN MÔN CỦA CÔNG TY TÀI CHÍNH TRỰC THUỘC NHTM.....	170
PHỤ LỤC 04: TỔNG HỢP KẾT QUẢ PHÒNG VẤN CÁN BỘ CHUYÊN MÔN CỦA CÔNG TY TÀI CHÍNH TRỰC THUỘC NHTM	173

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

1	CTTC	Công ty tài chính
2	CP	Chính Phủ
3	FE Credit	Công ty Tài chính TNHH MTV Ngân hàng Việt Nam Thịnh Vượng
4	HD Saison	Công ty Tài chính TNHH HD Saison
5	HDBank	Ngân hàng thương mại cổ phần Phát triển Thành phố Hồ Chí Minh
6	KHCN	Khách hàng cá nhân
7	KPP	Kênh phân phối
8	MBBank	Ngân hàng Thương mại cổ phần Quân đội
9	Mcredit	Công ty Tài chính TNHH MB Shinsei
10	NĐ	Nghị định
11	NHNN	Ngân hàng Nhà nước
12	NHTM	Ngân hàng thương mại
13	NHTW	Ngân hàng trung ương
14	POS	Điểm giới thiệu dịch vụ
15	QH	Quốc Hội
16	QTRR	Quản trị rủi ro
17	TCTD	Tổ chức tín dụng
18	TDTD	Tín dụng tiêu dùng
19	TT	Tăng trưởng
20	SHB	Ngân hàng Thương mại cổ phần Sài Gòn Hà Nội
21	SHB Finance	Công ty Tài chính TNHH MTV Ngân hàng TMCP Sài Gòn- Hà Nội
22	SL	Số lượng
23	SLKH	Số lượng khách hàng
24	SLSP	Số lượng sản phẩm
25	VBHN	Văn bản hợp nhất
26	VPBank	Ngân hàng Thương mại cổ phần Việt Nam Thịnh Vượng
27	Virac	Công ty cổ phần nghiên cứu ngành và tư vấn Việt Nam

DANH MỤC BẢNG

Bảng 3.1. Số lượng CTTC ở Việt Nam giai đoạn 2000 đến 2019	68
Bảng 3.2. Sự phát triển sản phẩm TDTD mới của CTTC trực thuộc.....	72
Bảng 3.3. Nhóm sản phẩm TDTD được triển khai năm 2019	73
Bảng 3.4. Tỷ trọng dư nợ theo nhóm sản phẩm TDTD năm 2019.....	74
Bảng 3.5. Sự phát triển kênh phân phối trong giai đoạn 2014-2019.....	77
Bảng 3.6. Mức độ tăng trưởng POS giai đoạn 2014-2019	78
Bảng 3.7. Mức độ tăng trưởng DSA giai đoạn 2014-2019	80
Bảng 3.8. Mức độ tăng trưởng thị trường về mặt địa lý giai đoạn 2014-2019	82
Bảng 3.9. Kênh xúc tiến bán hàng quan trọng giai đoạn 2014-2019	83
Bảng 3.10. Lãi suất cho vay giai đoạn 2014-2019	84
Bảng 3.11. Quy trình TDTD chung của các CTTC trực thuộc	89
Bảng 3.12. Các khâu trong Quy trình tín dụng áp dụng AI	90
Bảng 3.13. Quy mô và mức độ tăng trưởng dư nợ TDTD giai đoạn 2014-2019	91
Bảng 3.14. Thị phần và mức độ tăng trưởng thị phần giai đoạn 2014-2019.....	93
Bảng 3.15. Lợi nhuận và mức độ tăng trưởng lợi nhuận giai đoạn 2014-2019	94
Bảng 3.16. Tỷ lệ nợ xấu trong giai đoạn 2014-2019.....	95
Bảng 3.17. Hệ số an toàn vốn CAR trong giai đoạn 2014-2019.....	96
Bảng 3.18. Tỷ lệ thu nhập lãi thuần từ TDTD trong giai đoạn 2015-2019.....	98
Bảng 3.19. Đánh giá của khách hàng về chuẩn mực và chuyên nghiệp của nhân viên CTTC .	110
Bảng 3.20 Đánh giá của khách hàng về dịch vụ chăm sóc sau vay	111
Bảng 3.21. Hiểu biết của khách hàng về các sản phẩm TDTD.....	114
Bảng 3.22. Hiểu biết của khách hàng về quản lý tài chính cá nhân	115
Bảng 3.23. Đánh giá của khách hàng về trách nhiệm khi vay vốn CTTC	115

DANH MỤC HÌNH VẼ

Hình 1.1: Quy trình nghiên cứu.....	21
Hình 4.1. Phân tích thu nhập của dân số Việt Nam.....	123
Hình 4.2. Tháp dân số Việt Nam năm 2019	124